

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 01-02-03-116961

19.07.2019. godine

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Pavla Radulovića-

Poštovani gospodine Raduloviću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 112-43/28 kojim se traži mišljenje na **Predlog Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova**, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Predlog Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova ima za cilj poboljšanje administrativne infrastrukture u cilju efikasnije naplate prihoda Nacionalnih parkova Crne Gore. Takođe, Predlogom Odluke predloženo je uvođenje novih usluga shodno Zakonu o zaštiti prirode („Sl.list CG“, br. 54/16 i 18/19) i Zakonu o nacionalnim parkovima („Sl.list CG“ br. 28/14 i 39/16) koje će se doprinijeti boljoj ponudi u Nacionalnim parkovima, povećanju njihovih prihoda i boljem očuvanju kulturne baštine.

S tim u vezi sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, osim komenatra koji su usaglašeni u direktnoj komunikaciji sa predlagačem akta, ovo ministarstvo nema dodatnih primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga Odluke i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da implementacija propisa neće zahtijevati izdvajanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

NAZIV PROPISA

PREDLOG ODLUKE O VISINI I NAČINU PLAĆANJA NAKNADA ZA KORIŠĆENJE DOBARA NACIONALNIH PARKOVA, OBAVLJANJE DJELATNOSTI I PRUŽANJE USLUGA

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Važeća Odluka o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga donijeta je 24.04.2016. godine u skladu sa članom 21 Zakona o nacionalnim parkovima. Tokom primjene ukazala se potreba za donošenjem nove odluke u cilju sveobuhvatnog korišćenja dobara i utvrđivanja adekvatne visine i načina plaćanja naknada koje pravna lica, preduzetnici i fizička lica plaćaju Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore.

Pri navedenom ukazujemo da je u avgustu 2016.godine donešen novi Zakon o zaštiti prirode (Sl.list CG br 54/16) kojim je, između ostalog, propisano da visinu, način obračuna i plaćanja naknade za korišćenje zaštićenog područja utvrđuje upravljac zaštićenog područja, uz prethodnu saglasnost Vlade. S tim u vezi, Javno preduzeće za nacionalne parkove, kao upravljac zaštićenog područja - nacionalnih parkova, pripremlilo je Predlog odluke o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga.

Visina naknada utvrđena je u zavisnosti od stepena iskorišćavanja dobara, pogodnosti koje nacionalni parkovi pružaju korisnicima i tržišne vrijednosti prirodnih dobara nacionalnih parkova.

- Nacionalni parkovi predstavljaju temeljnu vrijednost Crne Gore i jedan su od najvažnijih resursa za dalji razvoj, pa je s tim u vezi neophodno sačuvati i unaprijediti postojeći nivo biološke raznovrsnosti. Iako su izloženi brojnim pritiscima, biodiverzitet i ostale prirodne i pejzažne vrijednosti Nacionalnih parkova Crne Gore su u značajnoj mjeri očuvane. Učešće nacionalnih parkova u teritoriji države je cca 7,7%. Poseban izazov u zaštiti biodiverziteta i prirodnih vrijednosti nacionalnih parkova predstavlja rješavanje konflikata između korišćenja dobara, očuvanja parkova i razvoja. Da bi se mogle preduzimati mjere za njihovo očuvanje i razvoj Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore sredstva ostvarena ovim putem koristi za zaštitu, unapređenje i razvoj nacionalnih parkova.

- Predloženi akt treba da omogući veći obuhvat naplate potencijalnih prihoda Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore, kroz uvođenje novih naknada koje se trenutno ne naplaćuju, a koje su predviđene Zakonom o nacionalnim parkovima. Ovim se želi pojačati finansijska stabilnost Javnog preduzeća kroz povećanje sopstvenih prihoda, budući da se trenutno Javno preduzeće finansira i iz sopstvenih prihoda i sredstava iz Budžeta.
 - Finansijskim planom za 2017. godinu planirano je da Javno preduzeće posluje sa pozitivnim finansijskim rezultatom. Planirani budžet projektovan je u iznosu 2.656.000 eura, dok su projektovani rashodi u iznosu od 2.640.527 eura.
 - Međutim, trenutnu finansijsku situaciju Javnog preduzeća u 2017. godini usložnjava više činjenica, koje dovode u opasnost ostvarenje finansijskog plana i sposobnost Javnog preduzeća da servisira sve svoje tekuće obaveze. Tu se prije svega misli na sledeće:
 - a) Prekid naplate ulaznica u NP Lovćen što će uzrokovati gubitak planiranih prihoda u iznosu od 180.000 eura;
 - b) Plaćanje PDV-a na komercijalne aktivnosti koje pruža Javno preduzeće, odnosno izdvajanje PDV-a iz utvrđenih iznosa naknada, čija se visina u trenutku formiranja pretpostavljala kao čisti neto prihod JPNPCG;
 - c) Nastavljen je trend smanjenja učešća Budžeta CG u finansiranju Javnog preduzeća, što iziskuje značajne napore u balansiranju kako prihodne tako i na rashodne strane finansija Javnog preduzeća u cilju očuvanja likvidnosti;
 - d) Neophodno je uspostaviti sve poslovne funkcije u punom kapacitetu u NP Prokletije, kroz zapošljavanje potrebnog broja izvršilaca i nabavku potrebnih materijalno-tehničkih sredstava, što zahtijeva dodatni pritisak na rashodnu stranu finansija Javnog preduzeća;
 - e) Izostanak prihoda po osnovu zakupa restorana na Crnom jezeru i Biogradskom jezeru, koji su u fazi rekonstrukcije i opremanja.
- Imajući u vidu navedeno, donošenje nove Odluke predstavlja pokušaj da se ublaže negativne posledice koje će neostvarivanje planiranih prihoda imati na finansijski plan za 2017. godinu.

- Javno preduzeće sredstva ostvarena ovim putem koristi za zaštitu, unapređenje i razvoj nacionalnih parkova, saglasno usvojenim planskim dokumentima. Ukoliko se ne bi utvrdile realne naknade za korišćenje resursa nacionalnih parkova bili bi oštećeni nacionalni parkovi, a samim tim i država Crna Gora.
- "Status quo" ili mogućnost ne činiti ništa podrazumijeva da odluka ostane onakva kakva jeste. To bi konkretno značilo onemogućavanje sveobuhvatnog održivog korišćenja dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga i utvrđivanje odgovarajućih visina naknada zavisno od stepena iskorišćenosti dobara.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je

primjenljivo.

- Sprovedenjem Odluke o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanja usluga doprinosi se postizanju opšteg cilja: većeg stepena održivog korišćenja dobara i pogodnosti koje nacionalni parkovi pružaju korisnicima.
- Javno preduzeće za nacionalne parkove je pripremlilo predloženu odluku na osnovu potražnje za određenim turističkim proizvodima i uslugama, naknada za korišćenje dobara definisanih Zakonom o zaštiti prirode, Zakonom o nacionalnim parkovima i u skladu sa cjenovnom politikom ovog preduzeća.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Jedini način uređenja ovog pitanja je regulatorna opcija, kroz predmetnu odluku. "Status quo" se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se radi o bitnim pitanjima koje treba urediti na način da se obezbijedi potpuna i efikasna implementacija. Naime, precizno su uređena pitanja visine i načina plaćanja naknada koje pravna lica, preduzetnici i fizička lica plaćaju Javnom preduzeću za korišćenje dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga.

- Obaveza donošenja ovog akta proizilazi iz Zakona o zaštiti prirode, Zakona o nacionalnim parkovima i planskih dokumenata Javnog preduzeća za Nacionalne parkove.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja data u Odluci uticaće na zainteresovane preduzetnike, pravna i fizička lica, odnosno korisnike prirodnih i ostalih dobara u zoni nacionanih parkova. Takođe će aktivno stimulisati biznis sektor i lokalno stanovništvo za razvoj privrednih aktivnosti i stvaranje novih radnih mjesta na područjima nacionalnih parkova (ugostiteljstvo i turizam, sakupljanje ljekovitog bilja i šumskih proizvoda, splavarenje i rafting, prevoz posjetilaca unutar prostora parka i dr.).

- Donošenje ove Odluke ne iziskuje nove troškove, jer se ne predviđa osnivanje novih službi, ni zapošljavanje novih službenika, kao ni nabavku nove opreme u Javnom preduzeću.

- Donošenje ove Odluke sa sobom nosi podsticaj za razvoj turizma, preduzetništva i novog zapošljavanje lokalnog stanovništva.

- Odluka ne predstavlja administrativno opterećenje jer tekst Odluke nije donio, u smislu procedura, ništa novo u odnosu na važeći tekst, već ih je dodatno razradio i precizirao. Tako je ovom Odlukom poseban akcenat dat na naknade za korišćenje imena i znaka nacionalnih parkova, naknade za doznaku stabala, premjer i žigosanje drvnih sortimenata u privatnoj i državnoj svojini u nacionalnim parkovima, naknade za snimanje filmova, naknade za korišćenje prostora za telekomunikacione sisteme, postavljanje pilona na rijeci Tari itd.

- Sredstva ostvarena korišćenjem dobara i vršenjem usluga ulagaće se isključivo u projekte unaprjeđenja zaštite prostora parkova, rekonstrukcije postojećih objekata smještajno-ugostiteljskog karaktera, infrastrukture parkova- informativnog, prezentacionog i edukativnog karaktera, u održavanje i opremanje planinarskih, pješačkih, rekreativnih i biciklističkih staza, uređenje vidikovaca, opremanje parkovskim mobilijarom i sadržajima ambijentalne higijene, projektima u funkciji uređenja prostora i zaštite bogatstva flore i faune i sl.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Primjena ove Odluke ne iziskuje obezbjeđenje novih sredstava.
- Ne proizilaze međunarodne obaveze iz implementacije ovog propisa.
- Odluka ne podrazumijeva donošenje pojedinačnih akata iz kojih će proisteći nove finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi predloga Odluke nije korišćena eksterna ekspertiza i konsultacije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Prepreka za implementaciju Odluke nema, ali svakako će biti izazova, imajući u vidu neophodnost jačanja kapaciteta dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga korisnicima u kontekstu primjene odredbi o visini i načinu plaćanja naknada.

- Javno preduzeće će pojačati kontrolu naplate naknada koje su obuhvaćene ovom Odlukom.

- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa nadležno je Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore.

Podgorica, 21.08.2017. godine

